

RAN - 1802070101030001

RAN-1802070101030001**M. Ed. (Sem. - I) (CBCS) Examination November - 2023****Teacher Education - I : Pre-Service and In-Service Teacher****Education : Paper Code - 103 TECC****Time: 3 Hours]****[Total Marks: 70****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M. Ed. (Sem. - I) (CBCS)

Name of the Subject :

Teacher Education - I : Pre-Service and In-Service Teacher Education :
Paper Code - 103 TECC

Subject Code No.: 1802070101030001

Seat No.:

Student's Signature

- (૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નંબર ૩ થી ૫ ના ઉત્તરો આશરે ૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં આપવા.

Q. 1. [અ] યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.**[10]**

(1) _____ ની પદવી માટેનું શિક્ષણ પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ છે.

[A] B.El.Ed.

[B] B.Ed.

[C] B.El.Ed. અને B.Ed બન્ને

[D] આ પૈકી કોઈ નહીં

(2) વુડના ખરીતામાં તાલીમ લેનાર શિક્ષકને _____ આપવા ભલામણ કરેલ છે.

[A] માંદગી રજા

[B] પ્રમાણપત્ર

[C] મુસાફરી ભથ્થું

[D] આ પૈકી કોઈ નહીં

(3) “NCFTE-2009 અનુસાર પ્રશિક્ષણાર્થીને પોતાના અનુભવ વિશે ચિંતન કરવાની તક મળવી ન જોઈએ.” આ વિધાન _____ છે.

[A] સાચું

[B] ખોટું

[C] અસ્પષ્ટ

[D] આ પૈકી કોઈ નહીં

RAN-1802070101030001]

[1]

[P.T.O.]

P1415

- (4) D.P.S.E. ના પ્રોગ્રામ માટે એક વર્ષમાં કામના કુલ _____ દિવસો N.C.T.E. એ નક્કી કર્યા છે.
- [A] 100 [B] 150
[C] 200 [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (5) એન.સી.ટી.ઈ. ના પ્રવર્તમાન ધારાધોરણ પ્રમાણે એમ.એડ.ના વિદ્યાર્થીઓના એક યુનિટ માટે _____ એસોસિએટ પ્રોફેસર હેવા જોઈએ.
- [A] 1 [B] 2
[C] 3 [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (6) તાલીમાર્થીએ પાઠ દરમિયાન આપેલ શાબ્દિક સુંદ્રકોના મૂલ્યાંકન માટે _____ ઉપયોગી છે.
- [A] પોર્ટફોલિયો [B] ઓળખયાદી
[C] પોર્ટફોલિયો અને ઓળખયાદી [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (7) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ શિક્ષકની _____ કરવા માટે મહત્વનું છે.
- [A] નિમણુંક [B] સજા
[C] નિમણુંક અને સજા [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (8) ઓછા સમયમાં વધુમાં વધુ શિક્ષકોને _____ મોડેલ દ્વારા તાલીમ આપી શકાય છે.
- [A] સ્તરીત [B] પુનરાવર્તન
[C] પ્રવેશ [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (9) R.M.S.A. નું પૂરું નામ “રાષ્ટ્રીય _____ શિક્ષા અભિયાન” છે.
- [A] મહાન [B] મહત્તમ
[C] માધ્યમિક [D] આ પૈકી કોઈ નહીં
- (10) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે _____ આવેલ છે.
- [A] I.A.S.E. [B] D.I.E.T.
[C] C.T.E. [D] આ પૈકી કોઈ નહીં

- Q. 1. [બ]** નીચેના પ્રશ્નો માંથી કોઈપણ પાંચનાં ઉત્તર આશરે ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં આપો. [10]
- (1) પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણની સંકલ્પના જણાવો.
 - (2) ખંડ સમયના બી.એડ. માં પ્રવેશની લાયકાત જણાવો.
 - (3) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના મુલ્યાંકનમાં અવલોકનાત્મક દસ્તાવેજના બે ઉપયોગ લખો.
 - (4) શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં સર્વગ્રાહી મુલ્યાંકનનાં બે દ્રષ્ટાંતો આપો.
 - (5) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ એટલે શું?
 - (6) મિશ્ર સ્વરૂપના સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણનું દ્રષ્ટાંત આપો.
 - (7) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં N.C.E.R.T. ની ભૂમિકા જણાવો.

- Q. 2.** નીચેના પ્રશ્નો માંથી કોઈપણ પાંચનાં ઉત્તર આશરે ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં આપો. [20]
- (1) પ્રાથમિક શિક્ષણ માટેના પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણના ઉદ્દેશો સ્પષ્ટ કરો.
 - (2) NCFTE-2009 નાં આધારે શિક્ષક પ્રશિક્ષણનાં અભ્યાસક્રમ વ્યવહારની ચર્ચા કરો.
 - (3) તાલીમાર્થીઓએ ઈન્ટર્નશીપ પૂર્વે અને દરમિયાન કરવાની પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
 - (4) અસરકારક સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણકની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (5) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણના પ્રવેશ તાલીમ મોડેલની સંકલ્પના, લાભ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.
 - (6) મિશ્ર સ્વરૂપના સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણનાં લાભ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.
 - (7) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ ક્ષેત્રે I.A.S.E. ની ભૂમિકા જણાવો.

- Q. 3.** NCFTE-2009 માં સૂચવેલ નીચેના ઘટકોના અભ્યાસક્રમને વિગતે વર્ણવો. [10]
- (1) અભ્યાસક્રમ અભ્યાસ
 - (2) સમકાલીન અભ્યાસ
 - (3) શાળા ઈન્ટર્નશીપ

અથવા

- Q. 3.** સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ માટેનાં પ્રેરક પરિબળો અને મર્યાદાઓ સવિસ્તાર વર્ણવો. [10]

- Q. 4.** સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણની તાલીમના આયોજનની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલો જણાવો. [10]

અથવા

- Q. 4.** એમ.એડ.ની પદવી માટે નીચેની બાબતોના નિયમો અને ધારાધોરણો જણાવો. [10]
- (1) વિદ્યાર્થી સંખ્યા
 - (2) પ્રવેશ પાત્રતા
 - (3) પ્રવેશ પ્રક્રિયા
 - (4) કાર્યના દિવસો
 - (5) મૂલ્યાંકન
 - (6) શૈક્ષણિક કર્મચારીઓની લાયકાત

- Q. 5.** સેવાકાલીન શિક્ષણ પ્રશિક્ષણના આયોજનની ચર્ચા નીચેની બાબતોના આધારે કરો. [10]
- (1) સંસાધનો
 - (2) સમયગાળો
 - (3) અંદાજપત્ર
 - (4) મૂલ્યાંકન

અથવા

- Q. 5.** પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણનું મહત્વ જણાવી પ્રત્યક્ષ અને દૂરવર્તી સ્વરૂપે યોજાતા પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણના ગુણ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. [10]

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Marks of each question have shown on the right side.
- (2) Give the answer about 300 to 400 words, the questions from No. Three to Five.

- Q. 1. [A] Select the proper option and fill in the following blanks. [10]**

- (1) The education for the degree of _____ is/are an example of Pre-service teacher education.

- [A] B.El.Ed. [B] B.Ed.
[C] B.El.Ed. and B.Ed, both [D] none of these

- (2) The provision of _____ to the trainee teachers was recommended in Wood's Despatch.

- [A] sick leave [B] certificate
[C] travelling allowance [D] none of these

- (3) “According to NCFTE-2009 the trainee should not get an opportunity to reflect on his/her experience.” This statement is _____.
- [A] True [B] False
[C] Obscured [D] none of these
- (4) Total _____ working days in a year is decided for D.P.S.E. programme by N.C.T.E..
- [A] 100 [B] 150
[C] 200 [D] none of these
- (5) According to present N.C.T.E. norms, for one unit of students, _____ Associate Professors are required for M.Ed, programme.
- [A] 1 [B] 2
[C] 3 [D] none of these
- (6) The _____ is/are useful for the evaluation of the verbal reinforcement by a trainee during a lesson.
- [A] Portfolio [B] Checklist
[C] Portfolio and Checklist [D] None of these
- (7) In-service teacher education is significant for the teacher’s _____.
- [A] appointment [B] punishment
[C] appointment and punishment [D] none of these
- (8) _____ model can be used to train maximum teachers in minimum time.
- [A] Cascade [B] Recurrent
[C] Induction [D] None of these
- (9) The full form of R.M.S.A. is “Rashtriya _____ Shiksha Abhiyan”.
- [A] Mahan [B] Mahattam
[C] Madhyamik [D] none of these
- (10) There is a _____ at Gujarat Vidyapith.
- [A] I.A.S.E. [B] D.I.E.T.
[C] C.T.E. [D] none of these

Q. 1. [B] Answer any five of the following questions in about 30 to 40 words. [10]

- (1) Mention the concept of Pre-Service teacher education.
- (2) Mention the eligibility for the admission in Part-time B.Ed.
- (3) Write two uses of observational records in the evaluation of teacher education.
- (4) Give two examples of the comprehensive evaluation in teacher education.
- (5) What is In-Service teacher education?
- (6) Give an examples of In-Service teacher education conducted by mixed mode.
- (7) Mention the role of N.C.E.R.T. in In-Service teacher education.

Q. 2. Answer any five of the following questions in about 150 to 180 words. [20]

- (1) Clarify the objectives of Pre-Service teacher education for the primary stage.
- (2) Discuss the curriculum transaction practices according to NCFTE-2009.
- (3) Describe the activities done before and during the internship by the trainees.
- (4) Mention the characteristics of an effective In-Service teacher educator.
- (5) Describe the concept, merits and limitations of Induction Model of In-Service teacher education.
- (6) Discuss the merits and limitations of the mixed mode of In-Service teacher education.
- (7) Mention the role of I.A.S.E. in In-Service teacher education.

Q. 3. Describe the curriculum of the following components as suggested in NCFTE-2009 in detail. [10]

- (1) Curriculum Studies
- (2) Contemporary Studies
- (3) School Internship

OR

Q. 3. Describe the thrust factors and limitations for In-Service teacher education in detail. [10]

Q. 4. Mention the problems faced in organizing In-Service teacher education and its remedies. [10]

OR

Q. 4. Mention the present norms and standards of the following components for M.Ed. degree. **[10]**

- (1) Intake
- (2) Eligibility
- (3) Admission procedure
- (4) Working days
- (5) Assessment
- (6) Qualification of the teaching faculties

Q. 5. Discuss the designing of the In-Service teacher education with reference to the following points. **[10]**

- (1) Resources
- (2) Duration
- (3) Budget
- (4) Assessment

OR

Q. 5. Mention the importance of Pre-Service teacher education and discuss the merits and limitations of the face-to-face and distance mode of Pre-Service teacher education. **[10]**
